

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI	5
OD AUTORÓW	8
KALENDARIUM PRZEDSTAWIANYCH ZDARZEŃ	11
1. WPROWADZENIE.....	22
1.1. Początki geodezji	22
1.2. Początki geodezji na ziemiach polskich	39
2. GEODEZJA W POCZĄTKACH KRÓLESTWA POLSKIEGO	58
2.1. Wprowadzenie nowego systemu miar	61
2.2. Wprowadzenie uregulowań dotyczących trybu nabywania uprawnień zawodowych	65
3. PRZEPISY PRAWNE I ADMINISTRACYJNE	71
3.1. Przepisy dla prac związanych z porządkowaniem struktury przestrzennej kraju	72
3.1.1. Przepisy związane z rozgraniczaniem nieruchomości gruntowych	72
3.1.2. Przepisy związane z wywłaszczaniem nieruchomości	87
3.2. Przepisy związane z rozwojem miast	92
3.2.1. Przepisy dla prac na etapie organizacji struktur administracyjnych miast i rozwoju terytorialnego przestrzeni miejskich	96
3.2.2. Przepisy dla prac na etapie planowej działalności służb administracyjnych, związanej z rozwojem i funkcjonowaniem miast	99
4. INSTRUKCJE TECHNICZNE	105
4.1. Instrukcja dotycząca pomiaru rządowych nieruchomości gruntowych z 1818 roku	106
4.2. Instrukcje dotyczące pomiarów szczegółowych miast rządowych z 1819 i 1823 roku	121
4.2.1. Instrukcja pomiaru miast z 1819 roku	122
4.2.2. Instrukcja pomiaru miast z 1823 roku	128
4.3. Instrukcja dotycząca wyceny nieruchomości rządowych z 1823 roku	133
4.4. Instrukcja dotycząca pomiarów przy realizacji inwestycji drogowych z 1832 roku.....	136
4.5. Instrukcja dotycząca pomiarów dóbr i lasów rządowych z 1839 roku	142
5. ŁÓDŹ I OKOLICE W POCZĄTKACH KRÓLESTWA POLSKIEGO	163
5.1. Uwarunkowania geograficzne rozwoju	165
5.2. Uwarunkowania administracyjne rozwoju	177
6. WDRAŻANIE ZBIORÓW INFORMACJI O TERENIE	181
7. ZBIORY INFORMACJI O TERENIE DLA MIASTA OZORKOWA.....	190
7.1. Opracowanie geodezyjno-kartograficzne dla okolic Ozorkowa.....	190
7.2. Pierwsze prace geodezyjno-kartograficzne dla Ozorkowa	194
7.3. Mapa Ozorkowa z 1815 roku.....	196
7.4. Mapy Ozorkowa z 1816 roku.....	198
8. ZBIORY INFORMACJI O TERENIE DLA MIASTA ALEKSANDROWA	210
8.1. Plan Wierzbna.....	210
8.2. Mapa nowo założonego miasta Aleksandrowa	214
9. ZBIORY INFORMACJI O TERENIE DLA MIASTA ZGIERZA.....	228
9.1. Pomiary miasta Zgierza	229
9.2. Mapa starego i nowego miasta Zgierza z 1821 roku	231
9.3. Plan regulacyjny miasta Zgierza z 1823 roku	236
9.4. Mapa nowego miasta Zgierza z 1824 roku	238
10. ZBIORY INFORMACJI O TERENIE DLA MIASTA ŁODZI.....	247
10.1. Pierwsze wielkoskalowe mapy sytuacyjne Łodzi i okolic	249
10.2. Plan i rejestr pomiarowo-regulacyjny osady rękodzielniczej Nowe Miasto	271
10.3. Mapy sytuacyjne terenów przyszłej osady rękodzielniczej Łódka	289
10.4. Plan i rejestr regulacyjno-pomiarowy dla Osady Rękodzielniczej Łódka.....	298
10.5. Zasób geodezyjno-kartograficzny Łodzi w 1828 roku	309

11. ZBIORY INFORMACJI O TERENIE DLA MIASTA PABIANICE.....	330
11.1. Pierwsze mapy dóbr i Pabianic	331
11.2. Prace geodezyjno-kartograficzne z lat 1823 i 1824.....	336
11.3. Zbiór informacji o terenie z 1823 roku.....	338
11.4. Zbiór informacji o terenie z 1824 roku.....	339
12. PODSUMOWANIE	369
INDEKS NAZWISK	377
LITERATURA	386
SPIS GEOMETRÓW.....	395
SPIS MAP.....	397
SPIS REJESTRÓW.....	401
SPIS DOKUMENTÓW ŹRÓDŁOWYCH.....	403
SPIS GEODEZYJNYCH STANDARDÓW TECHNICZNYCH.....	404
SPIS RYSUNKÓW	405
SPIS TABEL.....	413
WYKAZ SKRÓTÓW	414
Streszczenie.....	415
Summary.....	416
Резюме	417

OD REDAKCJI

Pracę recenzowali:

- prof. zw. dr hab. inż. Zdzisław Adamczewski, były dziekan Wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, prorektor PW, współautor Systemu Informacji Przestrzennej „Teren” (podsystemu Państwowego Systemu Informatycznego), przewodniczący Komitetu Naukowo-Technicznego ds. Doskonalenia Kadr Federacji NOT, Przewodniczący Stowarzyszenia Geodetów Polskich, Prezes Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, członek Polskiej Akademii Nauk,
- prof. zw. dr hab. Stanisław Liszewski, były dyrektor Instytutu Geografii Miast i Turystyki Uniwersytetu Łódzkiego, rektor UŁ, przewodniczący Komitetu Narodowego do Spraw Współpracy z Międzynarodową Unią Geograficzną przy Wydziale Nauk o Ziemi i Nauk Górniczych PAN, członek Komitetu Narodowego do Spraw Współpracy z Międzynarodową Radą Nauki przy prezydium PAN, Prezes Łódzkiego Towarzystwa Naukowego.

Opinia uznanych autorytetów naukowych, ponadto osób związanych z Łodzią i regionem, może być interesująca dla Czytelników.

Po wyrażeniu zgody przez Autorów, redakcja zamieszcza fragmenty Ich opinii o recenzowanej monografii:

Jest to opracowanie o wielkiej wartości poznawczej dla historyków techniki oraz geodetów. Autorzy, nie tylko z benedyktyńską skrupulatnością, ale przede wszystkim – z inżynierską ścisłością i rzeczowością rysują nam obraz geodezji uprawianej w Królestwie Polskim przełomu wieków osiemnastego i dziewiętnastego. Jest charakterystyczne, że obraz ten to nie tylko precyzyjnie, realistycznie stworzone „płaskie płótno”, ale także wielowarstwowe przedstawienie – z jednej strony aktywności światłych administratorów terytorium kraju, rozumiejących rolę „geometrii” w przekształcaniu przestrzeni kraju, a z drugiej – wielkiego kunsztu inżynierskiego wykonawców decyzji administracyjnych. Autorzy pokazali jak ważny jest w opisie rzeczywistości (tu w szczególności – opisie zjawisk społeczno-ekonomicznych w aspekcie przestrzennym) związek doświadczenia historycznego ze współczesnym racjonalnym zarządzaniem terytorium kraju.

Na pierwszy rzut oka mogłoby się wydawać, że podtytuł monografii nawiązujący do współcześnie identyfikowanych funkcji geodezji, a mianowicie w szczególności – do formowania i „prowadzenia” systemów informacji przestrzennej, jest nieco „na wyrost”. Jednak Autorzy skutecznie zamknęli ten łuk pojęciowy, pokazując jak od podstaw, w zarodku, niejako spontanicznie powstają te systemy, choć jeszcze nie tak nazwane. Przy lekturze monografii rodzi się przykra refleksja: światli administratorzy terytorium kraju sprzed 200 lat nieporównanie lepiej rozumieli znaczenie tych systemów niż współcześni polscy ministrowie „nadzorujący” geodezję i kartografię (od chwili utworzenia przed kilku laty ministerstwa cyfryzacji i administracji minister w swoich wystąpieniach nie wspominał ni słowem o tej dziedzinie, pasjonując się cyfryzacją różnych „kup informacji”).

Lektura monografii miejscami wprowadza nas jak gdyby w „detektywistyczne” wykrywanie przez Autorów zatartych przez czas szczegółów aktywności geometrów. Tak więc np. rozszyfrowany został ścisły geometryczny algorytm rozplanowania Nowego Miasta w Łodzi. Ponadto zanurzeni w historii Autorzy wpadli nawet w staropolski styl, np. partykulę „można” stawiają konsekwentnie po słowie w bezokoliczniku (np. „przeczytać można”...). Słownik języka polskiego preferuje odwrotną kolejność w podawanych przykładach, ale można wyrażenia Autorów potraktować jako urokliwy archaizm językowy. Użyto też w tekście nazwy „posiadło”, „posiadła” (zamiast np. współcześnie: „posiadłość”, „posiadłości”).

prof. zw. dr hab. inż. Zdzisław Adamczewski

Opiniowana praca jest trzecim rozległym dziełem Autorów o charakterze monograficznym, które podejmuje tematykę budowania zbiorów informacji przestrzennej w początkowym okresie działalności Królestwa Polskiego. Przestrzennie badania przedstawione w tej pracy ograniczają się do pięciu miast, które przyczyniły się do powstania i rozwoju przyszłego przemysłu włókienniczego (Ozorków, Aleksandrów, Zgierz, Łódź i Pabianice), a czasowo dotyczą końca XVIII wieku i pierwszej ćwierci XIX wieku.

Wybór zakresu przedmiotu badań (pięć miast), jak i czasu prowadzonych obserwacji jest znakomity. Jest to bowiem czas, w którym z inicjatywy władz Królestwa Polskiego zdecydowano o rozwoju przemysłu włókienniczego w wybranych miasteczkach (głównie rolniczych) w oparciu o zachęcanych przywilejami ekonomicznymi osadników z krajów Europy Zachodniej i Środkowej (Prusy, Śląsk, Czechy, Belgia i inne).

Aby zamysł osadzenia przybyszów mógł się powieść, władze województwa mazowieckiego i kaliskiego podjęły decyzję o przygotowaniu planów geodezyjnych uwzględniających zarówno koncepcje nowych miast i osiedli, jak również regulacje istniejących tam wcześniej układów osadniczych.

Autorzy recenzowanej monografii poświęcili dużą część dzieła prezentacji wyników swoich badań poświęconych odtworzeniu i interpretacji pierwszych pomiarów, a następnie planów i rejestrów uprzemysłowionych w początkach Królestwa Polskiego miast regionu łódzkiego. Na podkreślenie zasługuje fakt, że Autorzy pragnąc dotrzeć do początków zbiorów informacji przestrzennej na tym obszarze, prześledzili prace kilkunastu działających tu w tym czasie geodetów, sięgając do znajdujących się w archiwach zbiorów (niestety nie wszystkie prace udało się odnaleźć).

Praca autorstwa M. Czochańskiego i G. Kowalskiego jest dziełem obszernym i dobrze udokumentowanym.

Część badawczą pracy poprzedzono „Kalendarium przedstawionych zdarzeń”, w którym autorzy wymieniają, podając rok, najważniejsze zdarzenia związane z rozwojem pomiarów i prac geodezyjnych prowadzonych w skali kraju, jak i regionu. Kalendarz ten otwiera informacja o działalności żerdników (mierników) królewskich w XIV wieku, a zamyka rok 1841, w którym to nadano miastu fabrycznemu Łodzi „prawa i prerogatywy jakie służą miastom gubernialnym”. Utworzono również w tym roku Urząd Prezydencki Miasta Łodzi.

Kolejne cztery rozdziały pracy mają charakter ogólny (może nawet podręcznikowy) i są poświęcone: historii geodezji na świecie i w Polsce, w tym w Królestwie Polskim oraz przepisom prawnym i administracyjnym. Przedstawiono tu również instrukcje techniczne dotyczące pomiarów miast obowiązujące w różnych latach.

Część badawcza pracy rozpoczyna się rozdziałem piątym, w którym omówiono sytuację geograficzną, administracyjną i gospodarczą Łodzi i okolic w początkach Królestwa Polskiego (1815-1840).

Kolejne rozdziały dotyczą powstania, a następnie wdrażania zbiorów informacji o terenie (zarówno planów jak i rejestrów) w pięciu wybranych miastach (każdemu miastu poświęcono oddzielny rozdział); dwóch prywatnych (Ozorków i Aleksandrów), dwóch rządowych (Zgierz i Łódź) oraz w Pabianicach, które wcześniej należały do kapituły krakowskiej i po sekularyzacji przez rząd Prus, stały się miastem rządowym.

Relacje z poszukiwań pierwszych i kolejnych opracowań (nie wszystkie udało się odszukać), a następnie śledzenie powstawania nowych miast czy regulacji starych, jest literaturą pasjonującą i bardzo wzbogacającą wiedzę o powstaniu nowych miast przemysłowych. Jako przykład mogę tu podać mało znaną rolę, jaką autorzy przypisują komisarzowi Klemensowi Witkowskiemu w stworzeniu planu siedliskowego nowego Miasta Łodzi.

Ta część rozważań ilustrowana jest wieloma odbitkami planów (kolorowych), rysunków i innych dokumentów, a także odbitkami pism i korespondencji, co nie tylko wzbogaca treść, ale pozwala również na osobiste śledzenie powstawania do dzisiaj istniejących układów przestrzennych miast.

Na zakończenie omawiania każdego miasta Autorzy sporządzają zestawienie informacyjne o zbiorach informacji o terenie, zaznaczając w nim rok dokonania pomiarów, nazwę planu i jego autora. Jest to bardzo cenna informacja dla innych badaczy zajmujących się badaniem miast tego regionu.

Pracę kończy „Podsumowanie” (rozdział 12), w którym m.in. na wykresach Autorzy porównują podstawowe warstwy systemów informacji przestrzennej funkcjonujące w początkach XIX i XXI wieku.

Do pracy dołączone są bardzo interesujące zestawienia.

Przedstawiona do opinii praca jest wartościowym opracowaniem naukowym. W sensie poznawczym dostarcza zupełnie nowych informacji na temat organizacji przestrzeni geodezyjnych w uprzemysłowionych na początku Królestwa Polskiego dawnych miasteczkach i niektórych (prywatnych) wsiach.

Autorzy bardzo dobrze dokumentują swoje dociekania zarówno reprodukcjami oryginalnych map, a także reprodukcjami planów i map, jak również odbitkami oryginalnych pism, zarządzeń oraz korespondencji.

Praca jest dobrze obudowana literaturą przedmiotu zarówno z zakresu geodezji, jak i historii, geografii i innych dziedzin wiedzy.

Rekomendując pracę autorstwa M. Czochańskiego i G. Kowalskiego do druku pragnę podkreślić, że jej treść daje nowe spojrzenie na organizację przestrzeni miejskiej, a tym samym uzupełnia i wzbogaca dotychczasowe studia historyków i geografów nad miastami Polski Środkowej.

prof. zw. dr hab. Stanisław Liszewski

*Z przeglądu pracy naszej ujrzy światły czytelnik,
jakie w różnych czasach były usilności
władzy krajowej lub obywateli prywatnych,
końcem zmierzenia i zdjęcia w rysunkach,
czy całej czy w jej częściach,
krajiny Polskiej.*

Edward Rastawiecki, 1846 [110]

OD AUTORÓW

Na zlecenie Wydziału Geodezji, Katastru i Inwentaryzacji Urzędu Miasta Łodzi, została opracowana w Katedrze Geodezji, Kartografii Środowiska i Geometrii Wykreślnej Politechniki Łódzkiej przez Mariana Czochańskiego, Tadeusza Kośkę i Grzegorza Kowalskiego plansza Atlasu Miasta Łodzi – *90 lat miejskiej służby geodezyjnej i kartograficznej*. Impulsem do podjęcia badań dotyczących geodezji w Łodzi była przypadająca w 2008 roku 90. rocznica utworzenia przy Wydziale Budownictwa Magistratu m. Łodzi Oddziału Pomiarów Miejskich – pierwszej w historii miasta administracji geodezyjnej.

Opracowanie ukazało się drukiem w Suplemencie 1 Atlasu Miasta Łodzi w 2009 roku jako Arkusz 1 i Arkusz 2 planszy LVIII.

Zaawansowanie badań w tym zakresie pozwoliło na opublikowanie ich wyników w monografii *Zarys dziejów geodezji w Łodzi*, która ukazała się drukiem w 2008 roku jako wydawnictwo Politechniki Łódzkiej. Praca została wyróżniona nagrodą Złoty Ekslibris za rok 2008 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, w kategorii Najlepsza książka o Łodzi, za wysoki poziom merytoryczny i edytorski.

Autorzy tej monografii, Marian Czochański, Tadeusz Kośka i Grzegorz Kowalski, w badaniach dotyczących głównych dokonań geodezyjno-kartograficznych w Łodzi wyróżnili cztery okresy:

- do roku 1818, okres od małego miasteczka rolniczego, stanowiącego punkt na drobnoskalowej mapie geograficznej do wielkoskalowej mapy sytuacyjnej pokrywającej cały obszar powstającego miasta przemysłowego,
- lata 1918-1945, okres systematycznych działań „od ogółu do szczegółu”, kształtowania się zrębów geodezji miejskiej i budowy zasobu geodezyjno-kartograficznego wielkoprzemysłowego miasta,

- lata 1945-1989, okres od inwentaryzacji stanu zasobu geodezyjno- kartograficznego po II wojnie światowej do utworzenia bazy danych przestrzennych o mieście,

- lata 1989-2008, okres ogromnych zmian jakościowych w geodezji, przejścia od „geodezji analogowej” do budowy numerycznego systemu informacji o terenie dla jednego z największych miast w kraju.

Opracowanie spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem, czego wynikiem był dodruk publikacji na zlecenie Wydziału Geodezji, Katastru i Inwentaryzacji Urzędu Miasta Łodzi.

Szczególne zaciekawienie budził pierwszy z wyróżnionych okresów, a zwłaszcza dzieje geodezji w pierwszych latach Królestwa Polskiego.

W piętnastoleciu 1815-1830, na skutek sprzyjających warunków ekonomicznych i politycznych wyrósł późniejszy łódzki okręg przemysłowy, skoncentrowany głównie na pograniczu ówczesnych dwóch województw: mazowieckiego i kaliskiego. Dzięki protekcyjnej polityce rządu Królestwa Polskiego oraz zaangażowaniu władz lokalnych rozwijają się miasta rządowe, takie jak Łódź, Zgierz czy Pabianice, a także prywatne miasta przemysłowe (prywatne osady rękodzielnicze powstałe nawet wcześniej, niż miasta pozostające pod opieką rządu), takie jak Ozorków, Aleksandrów czy Konstantynów.

Zespół autorski, Marian Czochański i Grzegorz Kowalski, podjął dalsze badania związane z tym okresem, zwracając szczególną uwagę na dokonania geodezyjno-kartograficzne w kontekście uwarunkowań politycznych oraz administracyjno-technicznych wpływających na zakres, rodzaj i jakość opracowań geodezyjno-kartograficznych, sporządzanych jako zadania o znaczeniu krajowym, a także jako zadania własne ówczesnej administracji terytorialnej (zadania zlecane odpowiednim wydziałom komisji wojewódzkich).

Dla celów niniejszego opracowania wykorzystano dokumenty odnalezione w czasie kwerendy przeprowadzonej w zbiorach kartograficznych:

- Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie,
- Archiwum Państwowego w Łodzi,
- Archiwum Archidiecezjalnego w Łodzi,

a także akta miast Łodzi, Zgierza i Pabianic przechowywane w Archiwum Państwowym w Łodzi.

Prowadząc badania, autorzy przyjęli również założenie, że oprócz zabytków kartograficznych na wydobywanie z zapomnienia zasługują rozproszone po różnych wydawnictwach urzędowych i półurzędowych z XIX w. przekazy drukowane, takie jak dokumenty o charakterze prawnym lub instrukcyjnym. Materiały takie determinowały przecież rozwój zawodu oraz wpływały bezpośrednio na zakres prac geodezyjno-kartograficznych oraz na efekty tych prac w badanym okresie.

W niniejszym opracowaniu wykorzystano wcześniejsze publikacje własne, drukowane zwarte i rozproszone prace wielu autorów, uwzględniając również materiały w wersji elektronicznej zgromadzone w bibliotekach cyfrowych wielu instytucji, szczególnie w:

- Biblioteczka Cyfrowej – Regionalia Ziemi Łódzkiej,
- Podlaskiej Biblioteczki Cyfrowej,

a także dostępne dzięki usłudze books.google.pl

Szczególne podziękowania składają Autorzy Panu doc. dr inż. Tadeuszowi Koście z Katedry Geodezji, Kartografii Środowiska i Geometrii Wykreślnej Politechniki Łódzkiej, za Jego badania przeprowadzone w Archiwum Akt Dawnych w Warszawie, których wyniki pomogły wzbogacić niniejszą monografię o mapę Zarzewa Sieverta z 1802 roku i mapę Wincentego Minkiewicza z 1827 roku; oraz Panu mgr inż. Rafałowi Kowalskiemu z Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim, za Jego udział w próbie rekonstrukcji procesu projektowania osady sukienniczej Nowe Miasto w Łodzi oraz za analizę dokumentacji kartograficznej z początków Aleksandrowa Łódzkiego.

Wyniki dotychczas prowadzonych badań, odszukanie nowych, niepublikowanych w literaturze przedmiotu materiałów źródłowych i ich wieloaspektowa analiza, pozwalają na weryfikację niektórych stwierdzeń utrwalonych w takiej literaturze oraz ustaleń i hipotez stawianych wcześniej przez autorów niniejszego opracowania.

Monografia nie pretenduje do miana rozprawy z zakresu badań historycznych ani geograficznych – odnosi się jedynie do tych faktów z dziejów Łodzi i regionu, które były niezbędne dla przedstawienia uwarunkowań politycznych, gospodarczych, społecznych i technicznych, w jakich powstawały systemowo budowane zbiory informacji przestrzennej na tym obszarze, ze szczególnym podkreśleniem dokonań ówczesnych geodetów w budowaniu tych zbiorów.

Wszystkich zainteresowanych tą tematyką prosimy o skontaktowanie się z Katedrą Geodezji, Kartografii Środowiska i Geometrii Wykreślnej Politechniki Łódzkiej, Aleja Politechniki 6, 90-924 Łódź, telefon i faks 42 6313507 lub 16, e-mail marian.czochanski@wp.pl

Wszelkie znajdujące się w posiadaniu Państwa dokumenty będą nieocenioną pomocą w dalszych planowanych badaniach nad dziejami geodezji w Łodzi i regionie łódzkim.

Badania archiwalne warto kontynuować.

KALENDARIUM PRZEDSTAWIANYCH ZDARZEŃ

Rok	Zdarzenie	
	ogólnokrajowe	regionalne
	RZECZPOSPOLITA OBOJGA NARODÓW	
XIV wiek	✓ prace żerdników królewskich, mierników	✓ nadanie praw miejskich Pabianicom i Zgierzowi
1347	✓ <i>Statuty Wiślickie</i> Kazimierza Wielkiego (komornicy graniczni)	
1423		✓ nadanie praw miejskich Łodzi
1450	✓ <i>Geometria Regis</i> Marcina Króla z Żurawicy	
1533	✓ <i>pomiarą włóczna</i> zapoczątkowana przez Bonę Sforzę	
1557	✓ <i>ustawa włóczna</i> Zygmunta Augusta	
1566	✓ <i>Geometria to jest Miernicka Nauka</i> Stanisława Grzepeckiego	
1588	✓ rota przysięgi dla komorników granicznych	
1631	✓ powstanie na Akademii Krakowskiej pierwszej w historii nauk technicznych w Polsce <i>Katedry Geometrii Praktycznej</i> ✓ absolwenci uzyskują tytuł geometry królewskiego	
1636	✓ <i>Przydatek pierwszy do geometrii polskiej</i> Stanisława Grzepeckiego Jana Brożka	
1750		✓ <i>Mapa Geometryczna Hrabstwa Pabianickiego</i> – Mathiasa Feutsch'a
1764	✓ powołanie Komisji Dobrego Porządku (<i>Komisje Boni Ordinis</i>) ✓ nadawanie tytułu <i>Geometrii Jęgo Królewskiej Mości</i> ✓ przyjęcie przez Komisję Skarbową wzorca łokcia warszawskiego równego 264 liniom paryskim	

1772	<ul style="list-style-type: none"> ✓ tablica z wzorcami miar i wag Michała Poniatowskiego 	
1775	<ul style="list-style-type: none"> ✓ patent królewski dotyczący prac pomiarowych i klasyfikacyjnych gruntów w Prusach mający na celu wprowadzenie jednolitych zasad wymiaru świadczeń podatkowych ✓ w Prusach wprowadzono jednolity regulamin mierniczy 	
1780	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uregulowanie trybu powoływania geometrów w Rzeczypospolitej Obojga Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aleksy Drewnowicz burmistrzem miasta Łodzi
1783	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Geometra polski to jest nauka rysowania, podziaty, przemieniania, y rozmiierzania liny, angulow, figur y brył pełnych Stanistawa Solskiego</i> 	
1786	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podręcznik geodezyjny Ignacego Zaborowskiego <i>Jeometrya praktyczna</i> 	
1790	<ul style="list-style-type: none"> ✓ projekt pomiarów kraju dla sporządzenia mapy krajowej Jana Śniadeckiego 	
1791	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prawo o rozgraniczeniu dóbr w Koronie i Wielkim Księstwie Litewskim ✓ uchwalenie przez Sejm Wielki <i>prawa o miastach</i> ✓ uchwalenie Konstytucji 3 maja – Ustawy Rządowej 	
1792		<ul style="list-style-type: none"> ✓ kontrakt kapituły krakowskiej z Wincentym Odrowążem Pieniążkiem na sporządzenie mapy <i>Dóbr Hrabstwa Pabianickiego</i>
1793	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Konstytucja sejmowa pod tytułem <i>Miasta Rzeczypospolitej</i> – określiła i ubezpieczyła własność miejską ✓ tajny traktat między Królestwem Pruskim a Cesarstwem Rosji otwierający drogę do drugiego rozbioru ziem Rzeczypospolitej ✓ mapy Karola de Perthées'a ✓ lustracja zarządzona przez rząd pruski ✓ <i>Odnowiony regulamin dla mierniczych w Królestwie Pruskim</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przyłączenie Łodzi i miast regionu do nowopowstałej prowincji Prus Południowych ✓ wyniki pruskiej lustracji miasta Łodzi w <i>Słowniku Geograficznym Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich</i> ✓ Piotr Zakrzewicz burmistrzem miasta Łodzi

1795	<ul style="list-style-type: none"> ✓ traktat pomiędzy Rosją, Prusami i Austrią inicjujący trzeci rozbiór Polski ✓ administracja pruska zbiera dane statystyczne niezbędne do skutecznego nakładania i ściągania wysokich podatków 	
KRÓLESTWO PRUSKIE		
1796	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podział terytorium Prus Południowych na departamenty (województwa) ✓ mapa Prus Południowych Davida Gilly'ego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Łódź w departamencie warszawskim, tuż przy granicy z departamentem kaliskim – granica między tymi jednostkami administracyjnymi utrzymywana była bez zmiany w tej części aż do roku 1837 ✓ <i>Mapa Dóbr Hrabstwa Pabianickiego...</i> sporządzona przez Wincentego Odrowąża Pieniażka ✓ szczegółowa mapa klucza pabianickiego sporządzona przez Wincentego Odrowąża Pieniażka
1798	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przejęcie (nacionalizacja) dóbr królewskich i sekularyzacja majątków diecezjalnych i zakonnych w Prusach – inwentaryzacja tych dóbr ✓ utworzenie przy pruskim Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Czcii Religijnych – Dyrekcji Dóbr i Lasów Narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ miasto Łódź i folwarki klucza łódzkiego, stanowiące dotychczas własność kapituły diecezjalnej włocławskiej, stały się własnością rządową ✓ miasto Pabianice i folwark klucza pabianickiego, stanowiące własność kapituły diecezjalnej krakowskiej, stają się własnością rządową ✓ Rafał Bratoszewski nabywa dobra Brużycza Wielka w powiecie zgierskim dla urzędzenia osady sukieniczej
1799		<ul style="list-style-type: none"> ✓ mapa delimitacyjna Strzeblewa i Ozorkowa Friedricha Wilhelma Schweitzera
1800		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Józef Aufschlag, burmistrzem Łodzi (1800-1805)
1802		<ul style="list-style-type: none"> ✓ mapa kolonii Prusinowskiego i Erberta wykonana przez Sieverta ✓ mapa królewskiej wsi Zarzew wykonana przez Sieverta
1803	<ul style="list-style-type: none"> ✓ mapy Prus Davida Gilly'ego 	
1804		<ul style="list-style-type: none"> ✓ mapa granic między Bałtami i Stokami F. Schweitzera
1805		<ul style="list-style-type: none"> ✓ mapa granic dóbr łagiewnickich F. Schweitzera
1806		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tomasz Jeżewicz, burmistrzem Łodzi (1806)

KSIĘSTWO WARSZAWSKIE

1807	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utworzenie z ziem drugiego, trzeciego i części pierwszego zaboru pruskiego Księstwa Warszawskiego ✓ utworzenie przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Dyrekcji Generalnej Dóbr i Lasów Narodowych ✓ utworzenie przy Radzie Stanu Najwyższej Izby Egzaminacyjnej dla egzaminowania kandydatów na wyższe stanowiska urzędowe – egzaminy na niższe urzędy przeprowadzały komisje departamentowe ✓ podział terytorium Księstwa na departamenty a te na powiaty. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Łódź i okolice w departamencie warszawskim, w powiecie zgierskim, później zgiersko-łęczyskim ✓ Pabianice w departamencie kaliskim, w powiecie szadkowskim ✓ pierwsza <i>umowa ozorkowska</i>; zagraniczni fabrykanci osiedlają się w Ozorkowie
1808	<ul style="list-style-type: none"> ✓ egzaminy państwowe na geometrów w Księstwie Warszawskim ✓ geometra staje się wolnym zawodem. – ustanowiono dwie klasy zawodowe; kl. II niższą i kl. I wyższą 	
1809		
1810	<ul style="list-style-type: none"> ✓ diety dla geometrów powoływanych do komisji rozstrzygających spory graniczne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ szkic sytuacji zabudowań zamkowych w Pabianicach sporządzony przez administrację pruską ✓ Szymon Szczawiński, kasjerem Łodzi rolniczej
1811	<ul style="list-style-type: none"> ✓ memoriał prefekta departamentu płockiego Rajmunda Rembielińskiego (m.in. ws. katastru gruntowego) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podpisanie drugiej umowy z osadnikami w Ozorkowie
1812	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Juliusz Kolberg Inspektorem ds. pomiarów w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji w Księstwie Warszawskim ✓ podatki dla geometrów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomiar gruntów Łodzi i sporządzenie mapy terytorium miasta przez Franciszka Johnneya ✓ raport geometry Mikołaja Trąbczyńskiego o polu powierzchni Łodzi
1813	<ul style="list-style-type: none"> ✓ mapa A.P.H. Nordmann'a ✓ Instrukcja Geodezjna Królestwa Pruskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sporządzenie mapy <i>Kłucza Łódzkiego</i> przez Franciszka Johnneya ✓ pismo Johnneya do Burmistrza Czarkowskiego ws. wynagrodzenia za sporządzenie mapy siedzib miasta Łodzi
KRÓLESTWO POLSKIE		
1815	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utworzenie Królestwa Polskiego ✓ ustawa konstytucyjna Królestwa Polskiego (art. 26. poszanowanie praw własności) ✓ utworzenie Komisji Nadzwyczajnej ds. miast 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ włączenie Łodzi i miast regionu do Królestwa Polskiego w zaborze rosyjskim ✓ Szymon Szczawiński burmistrzem Łodzi rolniczej (1815-1819) ✓ mapa wsi Ozorków Dornsteina

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podział Królestwa na województwa, obwody i powiaty zgodnie z art. 119 ustawy konstytucyjnej ✓ organizacja administracji wojewódzkiej, ustanowienie Komisji Wojewódzkich ✓ nominacje na urzędy administracji publicznej ✓ uregulowanie trybu nabywania uprawnień zawodowych dla osób ubiegających się o funkcje i urzędy publiczne (w tym geodetów) ✓ ustanowienie <i>Komisji</i> <i>Examiniacyjnych</i> ✓ ustawa o wywłaszczaniu nieruchomości na ważne cele publiczne ✓ książka <i>O geodezyi</i> wydana przez Michała Pelkę 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Łódź i okolice w województwie mazowieckim, obwodzie łęczyckim, powiecie zgierskim, niedaleko granicy z województwem kaliskim ✓ Pabianice w województwie kaliskim, obwodzie sieradzkim, powiecie szadkowskim ✓ Łódź, gminą miejską rządową z burmistrzem na czele ✓ nominowanie na Prezesa Komisji Wojewódzkiej: w województwie mazowieckim Rajmunda Rembielińskiego w województwie kaliskim Józefa Radoszewskiego ✓ reskrypt Dyrekcji Generalnej Dóbr i Lasów Narodowych w sprawie pomiarów rewizyjnych dla geometry Konstantego Berwisiewicza ✓ Ozorków uzyskuje status miasta prywatnego ✓ mapa Ozorkowa geometry Dornsteina ✓ Józef Starzyński, burmistrzem miasta Ozorków (1816-1820)
1816		<ul style="list-style-type: none"> ✓ plan sytuacyjny gruntów osady Wierzbno (przyszły Aleksandrów) sporządzony przez Bernarda de Schuttenbacha ✓ Marcin Jędrzejewski pierwszym burmistrzem Aleksandrowa ✓ Jan Dütte burmistrzem miasta Pabianic (1818-1822) ✓ prowadzenie prac przy regulacji traktu łęczycsko-piotrkowskiego
1817	<ul style="list-style-type: none"> ✓ powołanie Rady Ogólnej Budownictwa, Miernictwa, Dróg i Splawów ✓ utworzenie katedry praktycznego miernictwa i niwelacji z topograficznym rysunkiem na Oddziale Sztuk Pięknych na Uniwersytecie Królewskim w Warszawie (kierownik Juliusz Kolberg) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wprowadzenie nowego systemu miar i wag – system nowopolski ✓ prawo o normalnem rozgraniczeniu dóbr wszelkich nieruchomości (m.in. o geometrach, o konserwacji znaków granicznych) ✓ przepisy o dozorach miejskich i dozorcach miast ✓ przepisy o obowiązkach dozorców miast ✓ postanowienie w sprawie budowy cegielni w miastach ✓ utworzenie <i>Deputacji do interesów miejskich</i> przy Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji ✓ Juliusz Kolberg generalnym inspektorem miernictwa w Radzie Ogólnej Miernictwa, Budownictwa, Dróg i Splawów przy Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji Królestwa
1818		

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prawo <i>kodeksu karzącego</i> dla Królestwa Polskiego (m.in. o poszanowaniu znaków granicznych) ✓ prawo o ustalaniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach ✓ prawo o lasach koronnych i rządowych (m.in. o pomiarach, klasyfikacji gruntów) ✓ prawo o utworzeniu urzędów municypalnych ✓ prawo o splywie wód (m.in. o konieczności sporządzania planów sytuacyjnych w przypadku sporów) ✓ instrukcja dla Mierniczych Dóbr i Lasów Rządowych ✓ wzór rejestru gruntów 	
1819	<ul style="list-style-type: none"> ✓ postanowienie o odstąpieniu na rzecz gmin miejskich rządowych nieruchomości leżących w granicach miast ✓ <i>Instrukcja dla Komisji Hipotecznej i Kancelarii Ziemiańskiej województwa mazowieckiego</i> ✓ <i>Przepisy dla Mierniczych trudnić się mających pomiarem Własności Miejskich</i> ✓ instrukcja nakazująca odnalezienie i inwentaryzację wszelkich istniejących map z rejestrami pomiarowymi oraz planów regulacyjnych, ✓ <i>Porównanie teraźniejszych i dawniejszych miar i wag w Królestwie Polskiem używanych</i>. Juliusza Kolberga 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Antoni Czarkowski, burmistrzem miasta Łodzi (1819-1826) ✓ pismo do burmistrza Czarkowskiego ws. sporządzenia nowej mapy siedzib miasta Łodzi ✓ pismo burmistrza Czarkowskiego ws. zatrudnienia geometry do sporządzenia nowej mapy siedzib miasta Łodzi ✓ plan pomiarowy geometry Plebanowskiego siedzib miejskich Łodzi ✓ pismo Dozorcy Miast w drugim Dozorstwie Woiewodztwa Mazowieckiego w sprawie podjęcia prac pomiarowych w Zgierzu
1820	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utworzenie Komisji Miast ✓ tworzenie zbioru opisów historycznych oraz topograficzno-statystycznych miast Królestwa ✓ przepisy ogólne Policji budowniczej dla miast ✓ prawo o odstąpieniu <i>własności prywatnej z powodu użyteczności publicznej</i> ✓ postanowienie o urządzaniu osad dla fabrykantów zagranicznych w miastach rządowych ✓ postanowienie w sprawie ulg dla specjalistów przybywających z zagranicy fabrykantów i rzemieślników 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opis miasta Łodzi sporządzony przez burmistrza Czarkowskiego ✓ pismo do burmistrza Łodzi z instrukcją dla mierniczych ✓ pismo burmistrza Czarkowskiego ws. wynagrodzenia za sporządzenie mapy siedzib miasta Łodzi ✓ raporty Rajmunda Rembielińskiego z objazdu obwodu łęczyckiego ✓ wizyta w Łodzi Rajmunda Rembielińskiego i ustalenia dotyczące regulacji Łodzi rolniczej oraz utworzenia nowej osady ✓ odrębny plan sytuacyjny lokalizacji magistratu na Starym

	<p>fabrykantów i rzemieślników</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ skonstruowanie planimetru przez Juliusza Kolberga ✓ instrukcja dotycząca pomiarów w miastach 	<p>Mieście sporządzony przez architekta Viebiga</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pismo Burmistrza Łodzi ws. geometrów uczestniczących w regulacji miast ✓ przesłanie do Zgierza <i>Przepisów Dla Mierniczych trudnić się mających pomiarem Własności Miejskich</i> ✓ mapa miasta Łodzi sporządzona przez Augusta Dornsteina ✓ akt notarialny dotyczący łożenia na parafię w Aleksandrowie ✓ rozpoczęcie pomiarów sytuacyjnych w Zgierzu przez geometrę Dornsteina
<p>1821</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ instrukcja dotycząca przestrzegania całości posiadania własności publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ upoważnienie dla Rajmunda Rembielińskiego w sprawie urządzenia osad sukienicznych w miastach rządowych ✓ kontrakt zawarty z geometrą Janem Leszczyńskim dotyczący pomiaru gruntów Miasta Zgierza ✓ upoważnienie Klemensa Witkowskiego do negocjacji z zagranicznymi fabrykantami w sprawie warunków ich osiedlenia się na Nowym Mieście w Zgierzu ✓ podpisanie przez komisarza Witkowskiego „umowy zgierskiej” ✓ <i>Specyfikacja nowo utworzonych na Nowym Mieście Osad dla Sukieników...</i>, zaprojektowanie i wytyczenie przez Klemensa Witkowskiego placów budowlanych nowej osady sukienicznej w Łodzi ✓ pismo komisarza Klemensa Witkowskiego do burmistrza w Łodzi ✓ mapa placów i ogrodów Starego i Nowego Miasta Zgierz sporządzona przez Jana Leszczyńskiego ✓ Samuel Grzegorzewski burmistrzem Zgierza ✓ mapa i rejestr gruntów nowo założonego miasta Aleksandrowa sporządzona przez Bernarda de Schuttenbacha
<p>1822</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wytyczne dotyczące ustalania granic miast Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji ✓ postanowienie o odstąpieniu własności prywatnej na użytek publiczny 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ drugi opis miasta Łodzi, opracowany przez Komisję Województwa Mazowieckiego ✓ utworzenie komitetu ds. regulacji Starego Miasta (Zawadzki, Dierring, Viebig, Czarkowski)

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prawo o drogach bitych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ urzędowe zatwierdzenie planu miasta Aleksandrowa ✓ uzyskanie nazwy i praw miejskich przez Aleksandrów Łódzki ✓ utworzenie komitetu ds. regulacji Starego Miasta w Łodzi ✓ przemianowanie starego traktu piotrkowskiego na ulicę Piotrkowską ✓ instrukcja Rajmunda Rembielińskiego dla geometry Filipa de Viebiga ✓ plan regulacyjny ogrodów sukienicznych Filipa de Viebiga ✓ sporządzenie rejestru pomiarowo-regulacyjnego miasta Łodzi ✓ wyznaczenie w terenie ogrodów ✓ regulacja granic Łodzi <i>od Lasów Rządowych a mianowicie od Wsi Widzewa, Wólki, Rokicia i Brussa</i> ✓ mapa siedzib starego miasta Zgierz sporządzona przez Jana Leszczyńskiego ✓ Gedeon Goedel burmistrzem Aleksandrowa Ł. (1823-1831) ✓ sporządzenie mapy Starego Miasta Pabianic przez W. Ziółkowskiego
1823	<ul style="list-style-type: none"> ✓ postanowienie o zajęciu na rzecz miast <i>realności...</i> w celu osiedlenia fabrykantów ✓ instrukcja dla mierniczych trudniących się pomiarem siedlisk i realności miast w Królestwie Polskiem ✓ wzory rejestrów pomiarowych ✓ postanowienie dotyczące wykonywania pomiarów miejskich tylko przez geometrów patentowanych ✓ instrukcja zawierająca zasady do szacowania placów rządowych po miastach 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wstępne prace Filipa de Viebiga dotyczące regulacji osady Łódki ✓ plan regulacyjny miasta Zgierza na mapie Jana Lesniewskiego z 1823 roku ✓ urzędowe zatwierdzenie planu regulacyjnego Zgierza ✓ mapa <i>Siedzib z Ogrodami Nowey Osady Miasta Zgierz</i> Jana Leszczyńskiego ✓ rejestr pomiarowy nowego miasta Zgierza sporządzony przez Jana Leszczyńskiego ✓ sporządzenie mapy Nowego Miasta Pabianic przez W. Ziółkowskiego ✓ sporządzenie rejestru pomiarowo-regulacyjnego dla miasta Pabianice
1824	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ustalenie rządowe o konieczności sporządzenia rejestrów pomiarowych, stanowiących integralną część mapy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podróz lustracyjna Stanisława Staszica po okolicach Łodzi, wizyta w Łodzi
1825	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prawo o <i>przywilejach i hipotekach</i> 	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ przepisy uzupełniające do instrukcji z 1818 roku dla Mierniczych Dóbr i Lasów Rządowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ reskrypt Rembielińskiego powierzający regulację osady Łódka geometrze Janowi Leśniewskiemu ✓ <i>Mappa Klucza Łódzkiego</i> Jana Leśniewskiego z projektem wstępnym nowej osady ✓ mapa sytuacyjna i rejestr gruntów zajętych pod osadę Łódka sporządzona przez Jana Leśniewskiego ✓ mapa sytuacyjna gruntów miejskich zajętych pod osadę Łódka Jana Leśniewskiego ✓ budowa tzw. Bielnika Kopischa, najstarszego zachowanego budynku fabrycznego w Łodzi
1826	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatwierdzenie instrukcji dotyczącej <i>possessyi własności publicznej</i> według wersji nadesłanej przez Komisję województwa mazowieckiego ✓ rozporządzenie mówiące o wieczystym wydzierżawianiu placów miejskich, ✓ wzór mapy do celów prawnych ✓ objaśnienie dotyczące zasad wyceny nieruchomości ówczesnych jednostek podziału terytorialnego kraju ✓ norma do oszacowania <i>placów kass miejskich...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rajmund Rembieliński przesyła Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji autorskie poprawki wprowadzone przez Komisję Wojewódzką do instrukcji z 1821 roku dotyczącej <i>possessyi własności publicznej</i> ✓ Pismo do <i>Urzędu Muncypalnego Miasta Pabianic</i>
1827	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Atlas Królestwa Polskiego</i> Juliusza Kolberga ✓ <i>Tabella Miast, Wsi, Osad Królestwa Polskiego...</i> opracowana przez Juliusza Kolberga ✓ ustawa o prawie hipotecznym 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kopia mapy gruntów klucza łódzkiego sporządzona przez Wincentego Minkiewicza ✓ plan sytuacyjny osady rękodzielniczej Łódka Jana Leśniewskiego ✓ sporządzenie wykazu placów Nowego Miasta Pabianice ✓ rejestr pomiarowo-regulacyjny osady rękodzielniczej Łódka sporządzony przez Jana Leśniewskiego ✓ mapa Jana Leśniewskiego nieruchomości rządowych zajętych na osadę Łódka ✓ założenie osady przemysłowej „Ślązaki” ✓ raport Rajmunda Rembielińskiego z objazdu służbowego obwodu łęczyckiego ✓ Plan Sytuacyjny Zakładu Bielnikowego sporządzony przez J. Sternberga
1828		

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pismo do Burmistrza Pabianic ✓ Pismo Sekcji Fabrycznej Komisji Województwa Kaliskiego do Pabianic
1829	<ul style="list-style-type: none"> ✓ mapa Teodora Gustawa Fielitz'a ✓ patent na planimetr do pomiaru pól powierzchni figur prostokątnych ✓ przepisy uzupełniające do instrukcji z 1818 roku dla Mierniczych Dóbr i Lasów Rządowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Karol Tangermann zastępcą burmistrza miasta Łodzi ✓ <i>Regestr Pomiarowy Gruntów Miasta Rządowego Łodzi Celem ułożenia zamiany Dziesięciny Kościełnej</i> ✓ Zgierz uzyskuje prawa przysługujące miastom wojewódzkim nadane przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji
1830	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ostatni rok autonomii Królestwa Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Teodor Duczyński burmistrzem miasta Łodzi
1831		
1832	<ul style="list-style-type: none"> ✓ powstaje Sekcja Miast przy Wydziale Administracji Ogólnej Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych ✓ instrukcja dotycząca prac geodezyjno-kartograficznych związanych z realizacją inwestycji drogowych ✓ warunki kwalifikacji kandydatów na posady inżynierów (m.in. mierniczych) 	
1833	<ul style="list-style-type: none"> ✓ instrukcja dotycząca egzaminu na uprawnienie zawodowe dla geometrów ✓ instrukcja egzaminowania osób, starających się o posady lub wolną praktykę, między innymi w miernictwie 	
1834		<ul style="list-style-type: none"> ✓ sporządzenie <i>Mappy Gruntu Spornego...</i> przez Jana Leszczyńskiego
1837	<ul style="list-style-type: none"> ✓ postanowienie zmieniające nazwy województw Królestwa Polskiego na gubernie, Prezesów komisji wojewódzkich na Gubernatorów cywilnych oraz Komisji wojewódzkich na Rządy gubernialne 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sporządzenie <i>mapy Duków i Reduków...</i> przez Jana Leszczyńskiego ✓ Łódź w guberni mazowieckiej, obwodzie łączycyckim
1839	<ul style="list-style-type: none"> ✓ instrukcja pomiaru dóbr i lasów rządowych 	
1840	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozporządzenie regulujące szczegóły sporządzania map drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zatwierdzenie przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych projektu włączenia do Łodzi terenów leśnictw Łaznów i Pabianice ✓ wytyczenie <i>Nowej Dzielnicy</i>, ulokowanej na wschód od Nowego Miasta i Łódki

1841	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nadanie miastu fabrycznemu Łodzi, w gubernii mazowieckiej, obwodzie łęczyckim, praw i prerogatyw, jakie służą miastom gubernialnym ✓ utworzenie urzędu prezydenta miasta – jako pierwszy sprawuje tę funkcję Karol Tangermann
-------------	--